

Aapua 2010-02-24

Skriftliga kommentarer till samråd med Integrations- och jämställdhetsdepartementet 14 januari 2009

Härmed sänder Svenska Tornedalingars Riksförbund-Tornionlaaksolaiset (STR-T) följande skriftliga kommentarer som komplement till minnesanteckningarna med anledning av samrådsmötet den 14 januari 2009.

Resurser till förstudie "Tornedalens Folkhögskola - utbildningscenter för meänkieli/produktion av läromedel"

Alla meänkieli-talande har inte ambitionen att bedriva universitetsstudier men vill ändå lära sig att läsa och skriva på sitt modersmål meänkieli, vilket är mycket viktigt för att nå målet meänkieli som ett levande språk i Sverige. STR-T är av åsikten att Tornedalens folkhögskola skall etableras som ett nationellt center för grundläggande utbildning i meänkieli för vuxna. Satsningen på folkhögskolan är en nödvändig och viktig satsning. Den skulle behöva äga rum omgående och gå hand i hand med satsning på lärarutbildning och läromedel inom meänkieli. Närheten till Nordkalottens Forskningscentrum med omfattande material kring meänkieli skulle skapa synergieffekter.

STR-T yrkar på att resurser tillsätts så att Tornedalens Folkhögskola kan påbörja etableringen av ett nationellt center för grundläggande utbildning i meänkieli för vuxna samt produktion av läromedel.

STR-T kräver att den fysiska placeringen av språkvård för meänkieli lokaliseras till Tornedalen och inte till Stockholm

STR-T är väl medveten om att den fysiska placeringen av språkvård är en intern myndighetsfråga för Institutet för Språk och folkminnen, för departementets kännedom bifogas den skrivelse som skickats till Institutet för Språk och Folkminnen enligt bifogad bilaga 1.

Utökade resurser till media (tidningar, radio/TV). Frigörelse av Meänraatio från Sisuradio

STR-T är väl medveten om att Meänraatios organisatoriska placering är en fråga för Sveriges Radio. Däremot vill STR-T återigen belysa den kritik som framfördes till Europarådets expertkommittén 2008 rörande media enligt bifogad bilaga 2.

Aapua 2010-02-24

Resurser till förstudie för inrättande av "Tornedalens kulturfond"

STR-T vill framhålla att det är av vikt att resurser tillsätts för inrättande av en Tornedalens Kulturfond då riksförbundet ofta får förfrågningar och ansökningar om ekonomisk stöttning av lokalt producerade festivaler, kulturevenemang, föreställningar, utvecklingsprojekt, utgivning av böcker, kulturell forskning o.s.v.

STR-Ts bedömning är att i de flesta fall bygger verksamheterna på en ideell kraft. Emellanåt är också verksamheterna alltför små att självständigt ansöka om regionala och nationella medel, möjligheten att erhålla stöttning är också i de flesta fall begränsad. Vår åsikt är att tillgången av resurser för att bibehålla och stötta utvecklingen av den tornedalska identiteten på gräsrotsnivå bör möjliggöras inom förvaltningsområdet för meänkieli. Den tornedalska kulturen, språket och identiteten är en viktig del av det svenska kulturarvet och kunskapen varierar i Sverige.

STR-T vill därför framföra att det bör tillskjutas medel till förstudie för inrättande av Tornedalens kulturfond. För kultursamverkansutredningens del är det viktigt att nationella minoriteters kulturbehov beaktas när regionerna fördelar sina medel och att det är lämpligt att tydliggöra det i förhållande till regionerna.

Ändring av lagen om god ortnamnsed

Det är viktigt att minoritetsspråket meänkieli nämns i lagtexten. Texten

- *svenska, samiska och finska namn så långt möjligt används samtidigt på kartor samt vid skyltning och övrig utmärkning i flerspråkiga områden*

föreslås ändras till

- *svenska, samiska och finska namn och namn på meänkieli så långt möjligt används samtidigt på kartor samt vid skyltning och övrig utmärkning i flerspråkiga områden*

STR-T anser det vara viktigt att ändra lagstiftningen så att meänkieli nämns i hänsynsparagrafens 1:a kapitel i kulturminneslagen.

Aapua 2010-02-24

Ny upplaga/uppdatering av skriften "Ett sammanhållet bidragssystem för etniska organisationer" Ds 2003:10. Justitiedepartementet.

STR-T önskar att en uppdatering och nytryck sker av ovanstående skrift.

Samhällsservice

STR-T är mycket orolig för utvecklingen av den centralisering som pågår inom samhällsservice samt den stora neddragningen av exempelvis obs-platserna inom vårdsektorn i Tornedalen. Med service via exempelvis telefon innebär det också att telefonisten sällan ens befinner sig i Norrbotten. Alla människor skall ha rätt att bli förstådda och känna sig trygga i samhället, det får inte vara så att människor på grund av att de inte behärskar ny teknik och svenska språket fullt ut slutar att kontakta myndigheter, vårdcentraler o.s.v. pga bristande språkkunskaper. Att vården flyttas till ett område utanför förvaltningsområdet innebär också att det blir svårt att göra sig förstådd på det egna språket. Risken är stor att vi åter får samma problematik som befolkningen drabbades av under försvenskningens processen.

STR-T föreslår därför att det snarast påbörjas ett arbete där även hälso- och sjukvård ska omfattas av minoritetslagstiftning.

För STR-T
Dag som ovan

Tore Hjorth
Ordförande

Maja Mella
Verksamhetsledare